

Közép-dunántúli Regionális Államigazgatási Kollégium Képzési Bizottság

8000 Székesfehérvár, Szent István tér 9. Tel: 22/316-321 Fax: 22/310-391
e-mail: hivatal@fejer.kdrkh.hu web: www.fejerkozig.helyinfo.hu

A KÖZÉP-DUNÁNTÚLI REGIONÁLIS ÁLLAMIGAZGATÁSI SZERVEK 2008. ÉVI KÉPZÉSI TEVÉKENYSÉGE

Tartalomjegyzék

1.	A képzési- továbbképzési tevékenység tervezése	3
2.	Kötelező vizsgák, továbbképzések	4
2.1.	A "köztisztviselők jogállásáról" szóló 1992. évi XXIII. tv. (továbbiakban: Ktv.) által előírt vizsgák	4
2.1.1.	Közigazgatási és ügykezelői alapvizsga	4
2.1.2.	Közigazgatási szakvizsga	6
2.2.	Munkáltató által elrendelt egyéb kötelező vizsgák, továbbképzések	6
3.	Iskolarendszerű továbbképzések	7
4.	Iskolarendszeren kívüli továbbképzések	10
4.1.	A képzések tartalmi megoszlása	11
4.1.1.	EU-s ismeretek	12
4.1.2.	Készség- és képességfejlesztő képzések	12
4.1.3.	Szakmai továbbképzések	12
4.1.4.	Nyelvi képzések	13
4.2.	A ROP 3.1.1 program	13
4.3.	A képzéseken résztvevők összetétele	14
5.	Kreditrendszer	16
6.	Képzések szervezése	17
7.	Képzések értékelése	19
8.	Összegzés	19

„Annál, hogy képzéd az embereidet, és elvadásszák Tőled őket, csak egy rosszabb dolog történhet: Nem képzéd őket, és ott maradnak Nálad!”

Zig Ziglar

A Közép-dunántúli Regionális Államigazgatási Kollégium (a továbbiakban: Kollégium) Képzési Bizottsága jelen felmérésének célja, hogy a 2008. évben folytatott képzési, továbbképzési tevékenység elemzésén keresztül vizsgáljuk a közigazgatási továbbképzés és vezetőképzés 2008-2010. évekre szóló középtávú tervéről szóló 2020/2008. (II. 23.) Korm. határozatban (a továbbiakban: kormányhatározat) foglalt célok érvényesülését, illetőleg területi szinten keressük az egyes ágazatok közötti kapcsolódási pontokat, ismerjük meg a kialakult jó gyakorlatokat.

Ezzel egyrészt eleget kívánunk tenni a Kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szervéről szóló 318/2008 (XII. 23.) Kormányrendelet 9.§ (4) bekezdés d) pontjában foglalt kötelezettségünknek, valamint a kormányhatározat 3. a) pontja szerinti célkitűzésnek.

A kormányhatározat szerint „a köztisztviselők továbbképzése során az állami felelősségvállalást oly módon kell érvényesíteni, hogy a továbbképzési rendszer minden elemében biztosított legyen a tervezhetőség, az átláthatóság, az ellenőrizhetőség, a mérhetőség, és érvényesüljön a közreműködő szervezetek beszámolási, tájékoztatási kötelezettsége a feladatok végrehajtásáról és a közpénzek célszerű, szabályszerű felhasználásáról.”

A kormányzati célként kitűzött szolgáltató közigazgatás csak felkészült, innovatív közigazgatási személyzettel valósítható meg. A képzés mindenkori feladata, hogy ezt a megfelelő szakembergárdát biztosítsa.

Minden képzési rendszer alapvető feladata, hogy készítse fel résztvevőit az azok a környezetében jelentkező kihívások megválaszolására. Így a közigazgatási képzési rendszernek a közigazgatás speciális viszonyaihoz kell igazodnia, és a közigazgatási munka speciális céljai elérését kell szolgálnia.

A képzési rendszer fő szabályait a köztisztviselők továbbképzéséről és a közigazgatási vezetőképzésről szóló 199/1998. (XII. 4.) kormányrendeletből (a továbbiakban: kormányrendelet), a speciális célokat, valamint a rendszerrel szemben támasztott aktuális elvárásokat pedig a már említett kormányhatározatból ismerhetjük meg.

A kormányhatározat szerint: „a magyar közigazgatás vezetőképzési, továbbképzési és vizsgarendszere működtetésének középtávú stratégiai célja tevőlegesen elősegíteni azt, hogy olyan felkészültségű közigazgatási kar álljon a nemzet szolgálatára, amely a polgárok ügyeit és a közigazgatás más feladatait, valamint az uniós tagságból fakadó kötelezettségeit a fejlett közigazgatási rendszerek színvonalán, a szolgáltató közigazgatás követelményeit érvényesítve, hatékonyan, eredményesen, professzionálisan képes intézni.”

Az elemzés elkészítése a Közép-dunántúli Regionális Államigazgatási Kollégium (a továbbiakban: Kollégium) tagjainak együttműködésével valósult meg. A Kollégium Képzési Bizottsága a szükséges adatok összegyűjtésére kérdőívet dolgozott ki, melyet a kollégium testülete hagyott jóvá. Az így összeállított adatszolgáltatási táblákat a megkeresett szervek 75%-a töltötte ki. A beérkező adatokat az érintett szervek felügyeletét gyakorló minisztériumok szerint rendeztük csoportokba (a tagok minisztériumok szerinti besorolását az 1. sz. melléklet tartalmazza), ezeket az elemzés során a felügyeletet gyakorló minisztérium elnevezését viselő ágazatként említjük (pl. APEH és Magyar Államkincstár adatai együtt: PM ágazat). Az ilyen csoportosítás tükrözi az államigazgatás felépítésének rendszerét, és ad területi szinten megfelelő áttekintést az elvégzett tevékenységről.

1. A képzési- továbbképzési tevékenység tervezése

A Kollégium működési területén a kormányrendeletnek megfelelően érvényesül a tervezés elve.

E szerint a szerv vezetője éves továbbképzési tervet készít. Az éves tervben rögzíteni kell valamennyi, a tárgyévben megszervezendő továbbképzést (kötelező, nem kötelező), a gyakornokok felkészítésével, az alap- és szakvizsgáztatással kapcsolatos, valamint az iskolarendszerű képzésre vonatkozó adatot. Valamennyi program esetében meg kell jelölni a program finanszírozását biztosító pénzügyi forrást (központi költségvetés, a közigazgatási szerv költségvetése, Uniós támogatás, alapítványi támogatás stb.). Az éves tervet döntéselőkészítésre a Közigazgatási Továbbképzési Kollégium elé kell terjeszteni, akinek javaslatára a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter dönt a központi költségvetésből támogatható továbbképzések jóváhagyásáról, és a finanszírozás mértékéről.

Az ágazatok ennek megfelelően éves képzési tervet készítenek, egy szerv kivételével, ahol a középtávú képzési tervük végrehajtására féléves időszakokat vesznek alapul. A tervezési ciklust érintően gondot okoz, hogy a szükséges információk (költségkeret, választható/ajánlott képzések kínálata) nem minden esetben állnak a megfelelő időben rendelkezésre, és az államigazgatási szervek működésének feltételei (létszám- és hatáskörváltozások miatt) nem mindig kiszámíthatóak. Emiatt rendkívül nehéz a megalapozott tervezés. Főleg a hosszabb időtartamú iskolarendszerű képzések tervezésénél okoz gondot a megfelelő előrelátás hiánya.

Több ágazatban megfigyelhető a humánpolitikai, és ezen belül a képzési, továbbképzési tevékenység központosítása. Ezeknél a közigazgatási szerveknél a központi hivatal koordinálja és szervezi a képzésekkel összefüggő feladatellátást (SZMM, PM, IRM, MeH), dönt a képzési tervbe bekerülő képzésekről. Ebben az esetben - a területen működő szervezeti egységek közreműködésével, adatszolgáltatásával - egy központi képzési terv készül, amely kiterjed a szervezet egészére. E központosított feladatellátás miatt a képzés-tervezési tevékenység területi szinten nem, csak a központi szervek szintjén hangolható össze.

A területi szinten önálló jogi személyiséggel rendelkező szervek (regionális vagy megyei illetékességű) önálló képzési tervet készítenek (ÖM, KVM, FVM).

A tervezési folyamatban minden ágazat igyekszik - a rendelkezésre álló költségvetési források figyelembe vételével - összhangba hozni a munkáltatói és az egyéni érdekeket.

Ez a feladat nemcsak a képzési igények sokrétősége és a rendelkezésre álló források szűkössége miatt nehéz, hanem azért is mert munkáltatónak a felmerülő költségeken túl vállalnia kell azt, hogy az oktatásban résztvevők hosszabb-rövidebb ideig kiesnek a munkából. Ez óhatatlanul a „mennyiségi” munkavégzés kárára történik.

A munkáltatóknak így két elvárásnak kell egyidejűleg megfelelni, mégpedig biztosítani szükséges a szakmai munka minőségének folyamatos javításához, emeléséhez szükséges továbbképzést, de egyben elvárás a munkavégzés ellátásának oly módon történő megszervezése is, hogy az ügyintézési idők lehetőleg minden területen a leoptimalisabban alakuljanak.

2. Kötelező vizsgák, továbbképzések

2.1. A "köztisztviselők jogállásáról" szóló 1992. évi XXIII. tv. (továbbiakban: Ktv.) által előírt vizsgák

A Ktv. Által előírt vizsgakötelezettségeket csak az általuk igényelt erőforrások szempontjából vizsgáljuk. Ennek oka egyrészt az, hogy a kérdéses vizsgák letétele a köztisztviselők jogszabályban foglalt kötelezettsége, ami a vizsgált területi államigazgatási szervek köztisztviselőire azonos feltételrendszerrel érvényes. Másrészt a vizsgarendszer átalakítása jelenleg is zajlik, mely folyamatban a mostani felmérésben részt vevő szervezeteknek is módja nyílt szakmai álláspontjuk kifejtésére.

2.1.1. Közigazgatási és ügykezelői alapvizsga

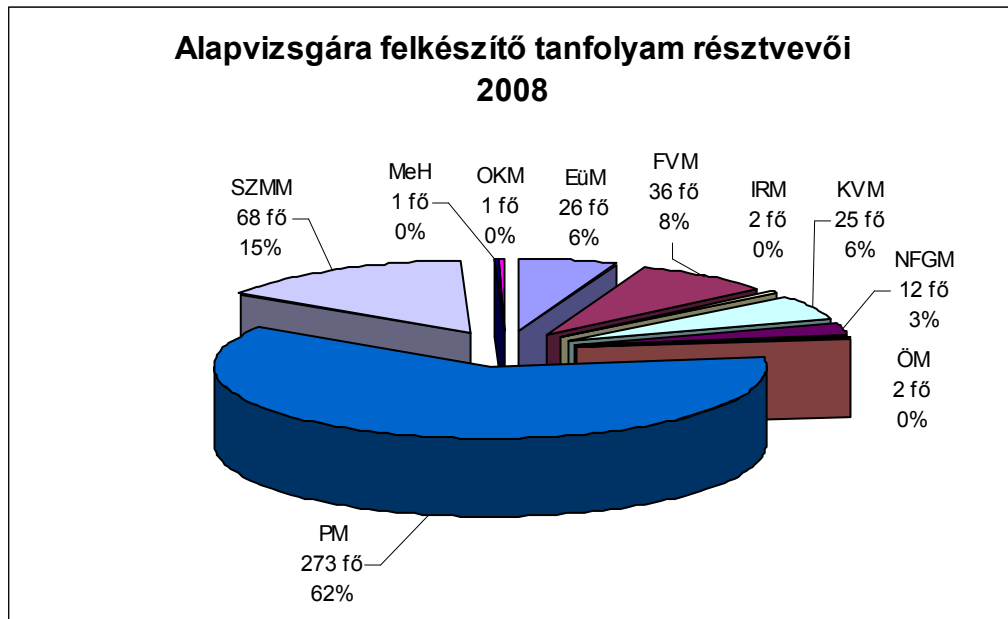
A Ktv. 2007. július 1-jén hatályba lépett módosítása szerint az alapvizsga „kifutó” vizsga, mivel a jövőben köztisztviselői kinevezést, vezetői megbízást, vezetői kinevezést csak az kaphat, aki eredményes közigazgatási versenyvizsgát tett.

A jogszabályi rendelkezések értelmében a sikeres versenyvizsga, mint kötelező pályázati elem fokozatosan kerül bevezetésre a különböző közigazgatási szervek köztisztviselői vonatkozásában (a törvénymódosításban foglaltakat a központi államigazgatás területi és helyi szerveinek vezetőire 2009. július 1-jétől, a köztisztviselőkre 2009. december 1-jétől kell alkalmazni).

Az eddig az időpontig kinevezést, vezetői megbízást kapó köztisztviselők esetében egy átmeneti időszak áll rendelkezésre az alapvizsga letételére a következők szerint: az a köztisztviselő, akinek a közszolgálati jogviszonya a Ktv. módosítás hatálybalépése előtt keletkezett és közigazgatási alapvizsgára kötelezett, de ezen kötelezettségének a módosítás hatálybalépéséig nem tett eleget, 2009. december 31-éig alapvizsgát köteles tenni, kivéve ha 2009. december 31-éig az alapvizsga alól mentesül.

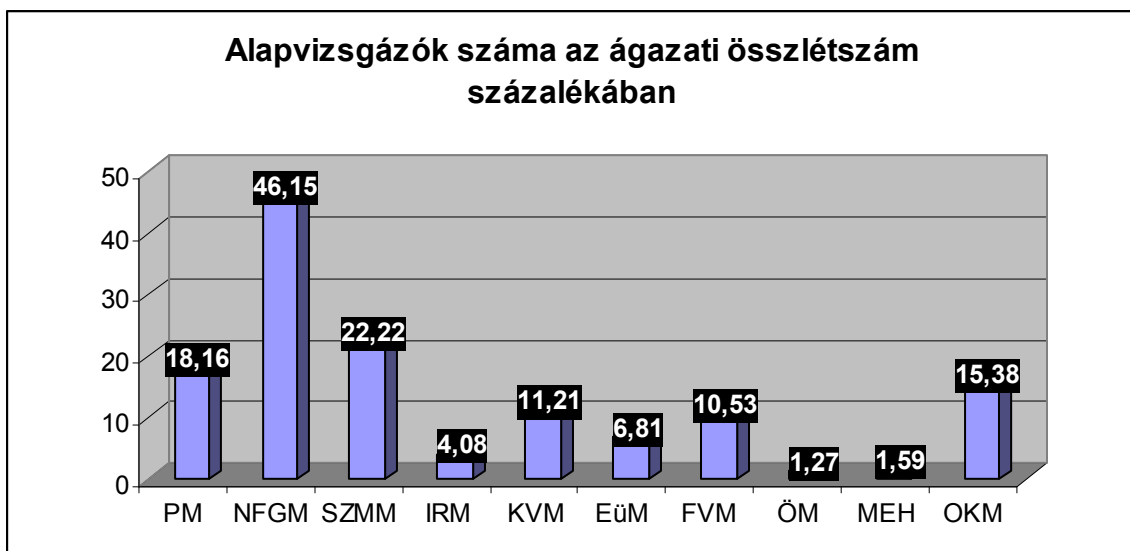
Az, aki e törvény hatálybalépését követően, de még a közigazgatási versenyvizsga kötelezettség hatálybalépése előtt vezetői megbízást, kinevezést, köztisztviselői kinevezést kap, közigazgatási alapvizsgára kötelezett, kinevezését követő egy éven belül közigazgatási alapvizsgát köteles tenni, kivéve, ha ezen időpontig az alapvizsga alól mentesül.

2008. évben a közép–dunántúli régióban az alapvizsgára felkészítő tanfolyamokon az előző évekhez képest nagy létszámnövekedés volt tapasztalható, míg 2006-ban 366 fő, 2007-ben 361 fő vett részt az önkormányzatok és a területi államigazgatási szervektől összesen, addig 2008-ban 781 főt fogadott az államigazgatási hivatal, melyből a területi államigazgatási szervektől 446 résztvevő érkezett. A létszám 61 %-át a PM ágazat adta.

Az észlelt létszámnövekedés visszavezethető a közigazgatási reform során végrehajtott átszervezések kapcsán fellépő magasabb mértékű fluktuációra, illetve a PM ágazatban lezajlott létszámbővítésre.

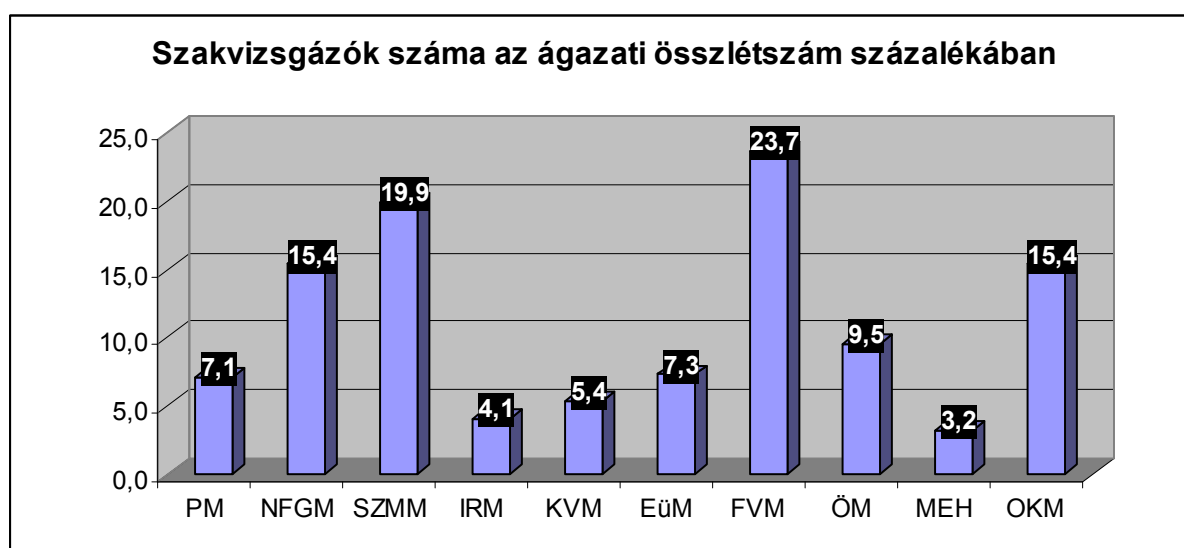
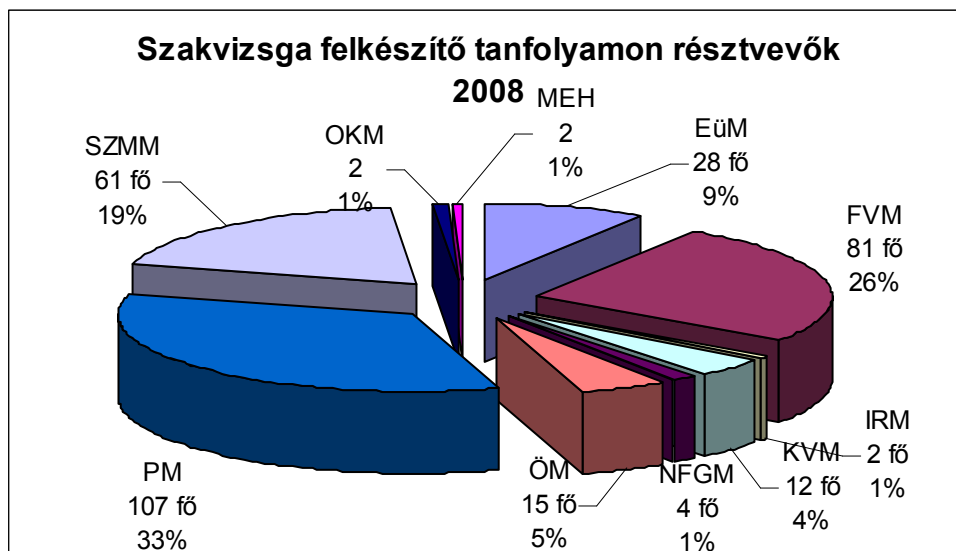
Amennyiben az adatokat az ágazati összlétszámmal összehasonlítva vizsgáljuk, azt láthatjuk, hogy az NFGM és SZMM ágazatban a PM ágazatnál is magasabb volt az alapvizsgázók aránya. Stabil állománnyal az IRM, ÖM, MeH és EüM ágazat rendelkezett.

A négy napos felkészítőn való részvétel a fenti létszámmal számolva 1784 dolgozói napot, és 18.118.750 Ft- részvételi költséget jelentett a régióban.

2.1.2. Közigazgatási szakvizsga

A közigazgatási szakvizsgára felkészítő tanfolyamon való részvétel 2008. évben csak mintegy 10 %-os növekedést mutatott az előző évhez képest. Az ágazatok szerinti megoszlás a következő volt:

Az 5+1 napos felkészítőn való részvétel 1884 dolgozói nap, és 20.730.280 Ft tanfolyami díj ráfordítást igényelt a régióban.

2.2. Munkáltató által elrendelt egyéb kötelező vizsgák, továbbképzések

Egyéb, a köztisztviselői jogviszonyhoz, vagy a munkakör betöltéséhez kötődő kötelező vizsga, továbbképzés a PM és az SZMM ágazatokban fordult elő.

Az SZMM ágazatban bizonyos munkaköröket gyakorlókat kötelezően beiskoláznak, ilyen például a felügyelő munkakör. Az új felügyelők 5 napos, 40 órás képzésen vesznek részt,

amely vizsgával zárul. A képzési program az általános tudás megszerzésén kívül olyan sokoldalú, kompetencia alapú szakmai-gyakorlati ismereteket nyújt, amely a szaktudás mellett a helyes ellenőrzési gyakorlat, felügyelőhöz méltó magatartás, megfelelő fellépés, konfliktuskezelés elsajátításához is hozzájárul.

A PM ágazaton belül az APEH esetében minden új belépő köztisztviselő köteles az 5 képzési nap+50 tanóra szakmai gyakorlat+1 vizsganap időtartamú, „Adóhivatali alapismeretek” című képzésen részt venni.

A képzés célja, hogy az új belépő munkatársak részére biztosítsa az APEH által megkövetelt magatartásformák megismerését, segítse szervezetbe való beilleszkedésüket, a munkavégzéshez szükséges általános szakmai elméleti és gyakorlati alapismereteket, a szervezeti, működési, infrastrukturális és szabály környezet, az itt végzett tevékenységek, külső/belső kommunikáció feltételrendszerének jobb megismerését.

Az elméleti szakasz témakörei:

- Közszolgálati etika, szervezeti kultúra, magatartás, civilizáció, szocializáció.
- A képzési rendszer bemutatása, élethosszig tanulás. Államháztartás.
- Az Adóhivatal helye, szerepe. Stratégia. Tervezés-elemzés. APEH, mint szervezet. Jogok és köteleességek. Működtetés. Bérelszámolás. Humánpolitikai tevékenység.
- Az adóhivatali tevékenység bemutatása a folyamatokon keresztül.

A gyakorlati szakaszban a résztvevők átfogó ismereteket szereznek az APEH működésének és feladatainak egészéről, szervezeti működés szakterületenkénti feladatairól, az adóhatóság ügyviteli folyamatairól, az APEH, továbbá a közvetlen munkahely magatartásformáiról, munkastílusáról.

Az elméleti szakasz lezárulta után 3 hónapon belül záróvizsgára kerül sor.

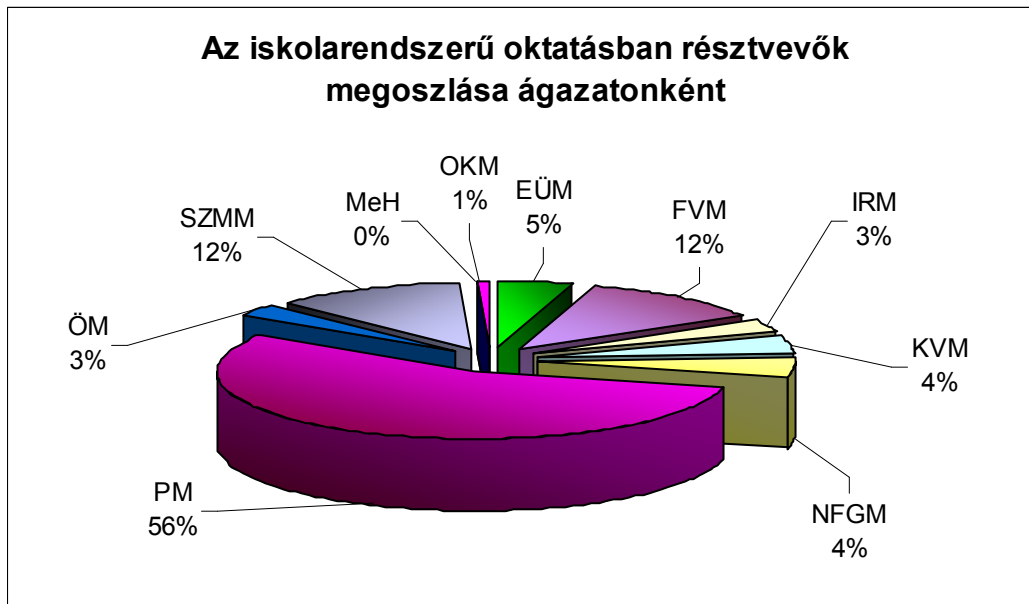
3. Iskolarendszerű továbbképzések

Köztisztviselői kinevezést csak az kaphat, aki a munkakörre előírt képesítési előírásoknak megfelel, így minden kinevezett rendelkezik a szükséges iskolai végzettséggel. Az iskolarendszerű továbbképzés szerepe a magasabb iskolai végzettség, illetve második vagy további szakképesítés megszerzése, illetve szakirányú továbbképzés, tudományos továbbképzés folytatásának lehetővé tétele. Ez biztosítja azt, hogy a lehető legmagasabb szintű szakértelem álljon rendelkezésre, és méginkább elősegíti a szakszerű munkavégzést. Lehetőséget ad arra is, hogy a munkakörhöz képest nem szakirányú végzettség megszerzésének támogatásával utat nyisson egy másik munkakör betöltésére akár a szervezeten belül, így a karrierút támogatásával, egy megbecsültebb pozíció kilátásba helyezésével kiváló motivációs eszköz is lehet.

Általánosan megállapítható, hogy a szervezeteknek saját költségvetésük terhére kell kigazdálkodniuk a tanulmányi szerződések megkötésére szánt összeget, így munkáltatói támogatással a munkaköri feladatok ellátásához szükséges oktatást segítik. Több esetben a köztisztviselők saját forrásból folytatnak tanulmányokat.

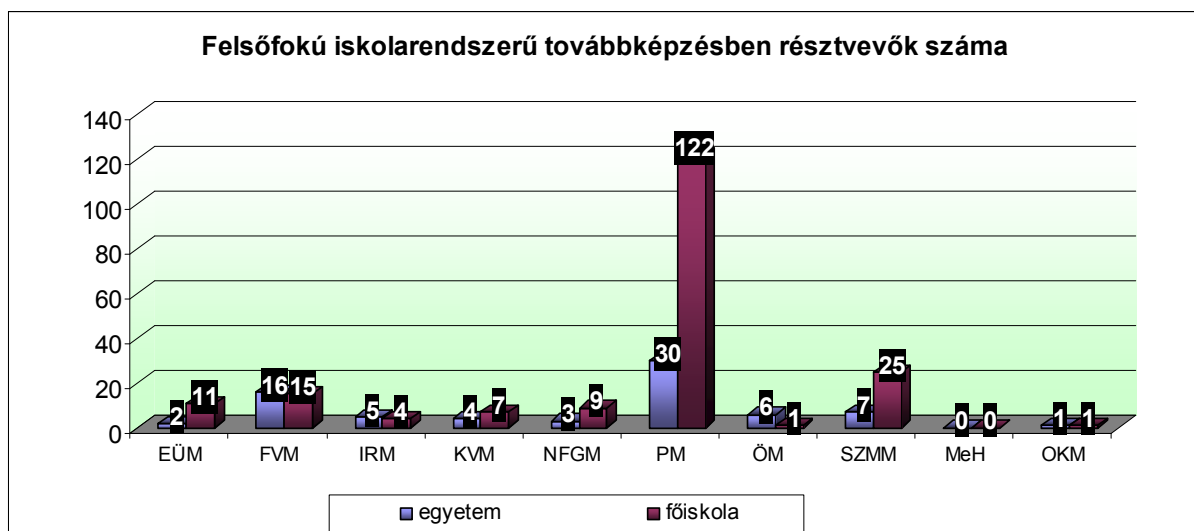
Iskolarendszerű továbbképzésben összesen 270 fő érintett, a következő ágazati megoszlás szerint:

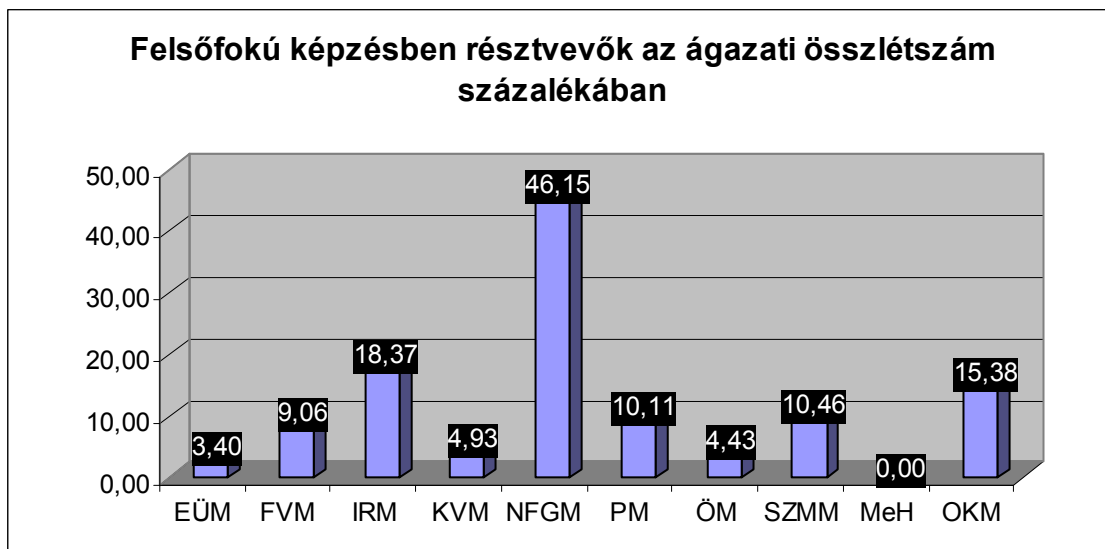
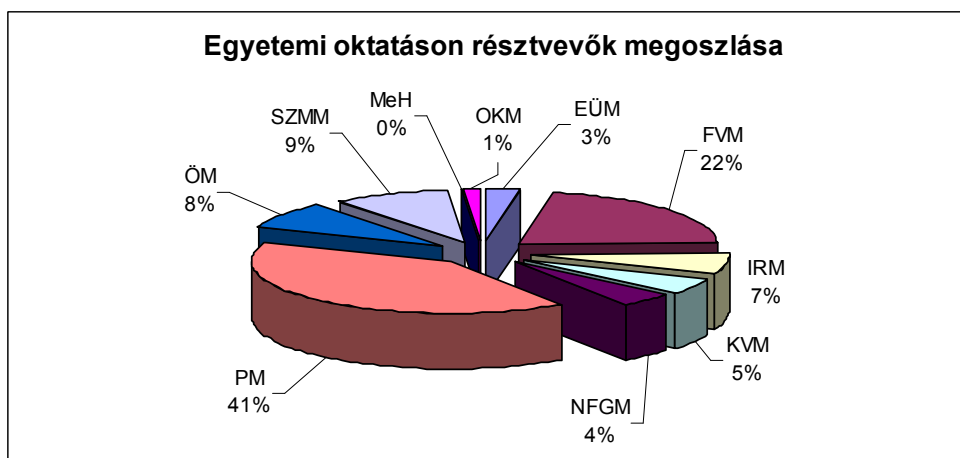
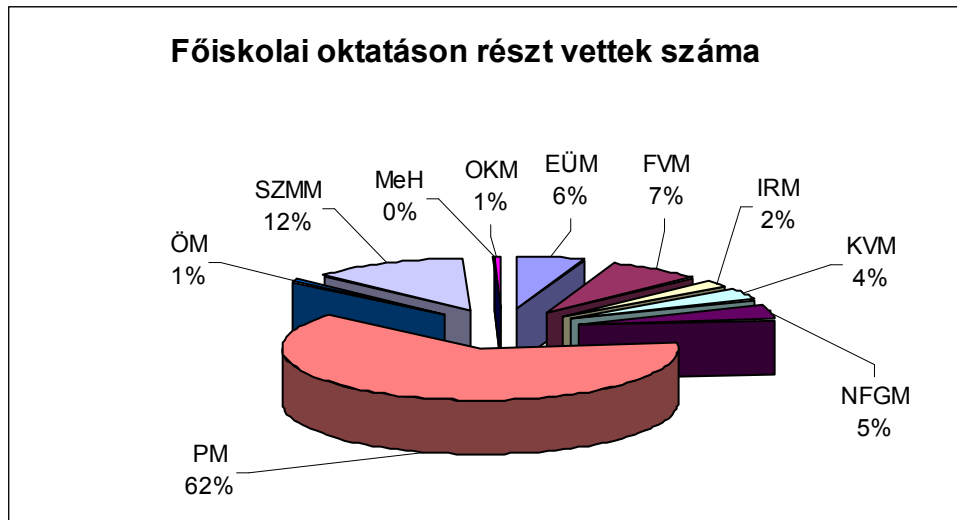
Ágazat	EüM	FVM	IRM	KVM	NFGM	PM	ÖM	SZMM	MeH	OKM
Létszám	13	32	9	12	12	152	7	33	0	2

A középfokú oktatásban résztvevők száma elhanyagolható a köztisztviselői létszámhoz képest, mindössze 1-1 fő az FVM, KVM, SZMM ágazatokban.

A felsőfokú tanulmányokat folytatók létszáma már jelentősebb. A többihez képest kiugróan magasnak tűnik a PM ágazatnál, ahol 122-en főiskolai és 30-an egyetemi oktatásban vesznek részt. A kiugrás azonban csak látszólagos, a továbbtanulók teljes létszámához viszonyított aránya átlagos (lásd lejjebb).

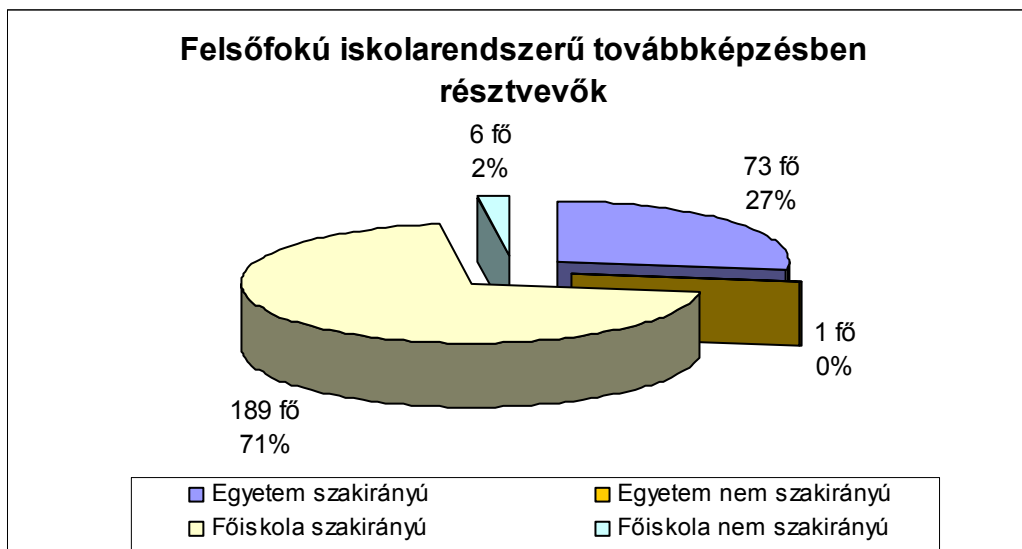

Az ágazati összlétszámhoz viszonyítva azonban már egyenletesebb a kép. Átlagosan a köztisztviselők 5-10%-a tanul.

Ennek majdnem a dupláját 18,37%-os értéket az IRM ágazatban láthatunk, ahol a belső képzési pontrendszer bevezetése óta a kollégák jobban motiváltak – akár önerőből is – iskolarendszerű továbbképzések elvégzésére is.

Az NFGM ágazatban a 12 fő tanuló jelenti az ágazati létszám 46,15 %-át.

Az adatok tanúsága szerint a továbbtanuló köztisztviselők 98 %-a szakirányú felsőfokú tanulmányokat folytat, de ezen belül a főiskolát végzők száma több mint duplája az egyetemet végzőkének.

4. Iskolarendszeren kívüli továbbképzések

Az iskolarendszeren kívüli képzések rendkívül sokfélék, számbavételük csak bizonyos szűkítésekkel lehetséges. Az elemzés nem vállalkozhat a különböző konferenciák, belső szakmai értekezletek, egyeztető fórumok, szakmai napok teljes körű felmérésére, holott ezek fontos részét képezik a köztisztviselők szakmai munkájának, biztosítva az aktuális szakmai információk gyors áramlását, a szakmai tudás naprakészen tartását.

Ezek a rendezvények azonban jellemzően jogszabályváltozáshoz, új gyakorlat bevezetéséhez kötődnek, esetiek, előre nem tervezhetők, illetve a gyors reagálási kényszer miatt nincs is idő rögzített képzési program kidolgozására.

A következő részben csak a rögzített képzési programmal rendelkező továbbképzéseket vizsgáljuk.

A továbbképzésekkel kapcsolatban a kormányhatározatban a Kormány több konkrét célkitűzést is megállapított.

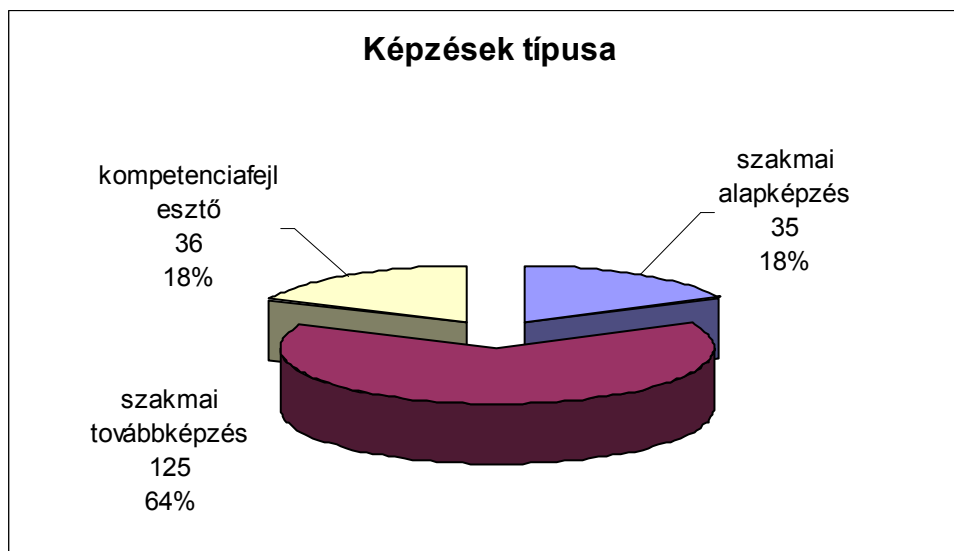
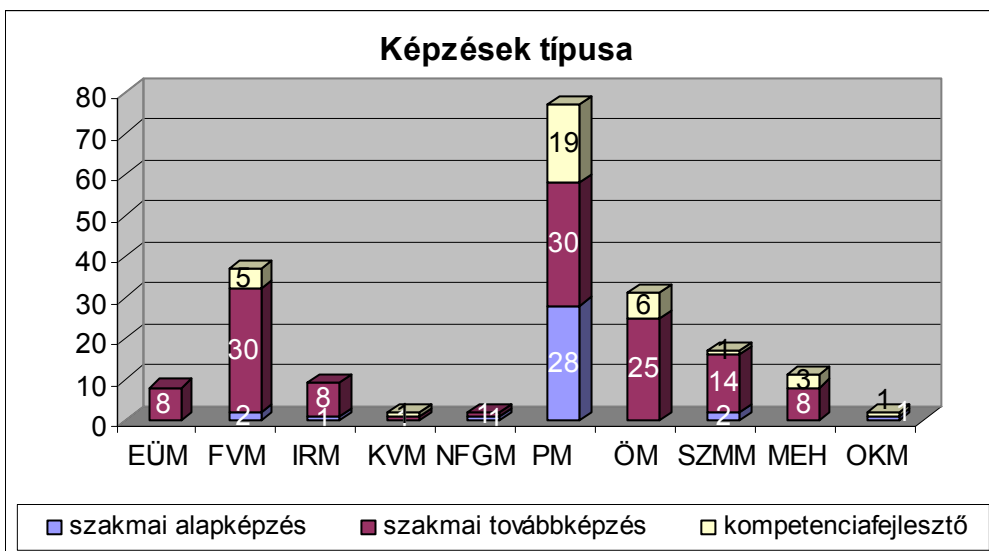
Ezek egyik csoportja az európai uniós tagságból származó feladatok és kötelezettségek végrehajtására, valamint hazánk soros EU-elnökségéből eredő feladatainak eredményes ellátására való felkészülést hivatott biztosítani.

A célkitűzések másik nagy csoportja pedig a közigazgatás országhatáron belüli működésének színvonalát igyekszik emelni - készség- és képességfejlesztő képzések, szakmai továbbképzések, nyelvi képzések megvalósításán keresztül – többek között:

- az etikus, hatékony, ügyfélbarát, költségtakarékos, korrupciómentes, a szolgáltató közigazgatás követelményeinek való megfeleléssel,
- az új típusú egyéni teljesítményértékelési rendszerrel való összekapcsolódással,

- az elméleti ismeretek megszerzésén túl a jól használható gyakorlati tudás előtérbe helyezésével,
- az elektronikus kormányzás általános és gyakorlati ismereteinek elterjesztésével.

4.1. A képzések tartalmi megoszlása

Az iskolarendszeren kívüli továbbképzések kisebb mértékben irányulnak alapismeretek megszerzésére, és kompetenciafejlesztésre, túlnyomó többségük a szakmai ismeretek továbbfejlesztését szolgálja.

4.1.1. EU-s ismeretek

A közigazgatásban már Magyarország uniós csatlakozás előtt, főként az előcsatlakozási alapokból finanszírozva, megindult az EU tagságból adódó kötelezettségekre való felkészülés.

A csatlakozás után, 2005 évtől a ROP 3.1.1. program keretében nyílt lehetőség nagy számú köztisztviselő képzésére.

A program zárását követően, az abban kidolgozott képzési programok további hasznosításával, célleírányzati, illetve saját forrásból is valósultak meg továbbképzések. Ennek eredményeképp 2008. évre már a területi szinten dolgozó köztisztviselők jelentős hányada vett részt az EU-val kapcsolatos képzésben (az alapvető ismeretek ezen felül az alapvizsga és szakvizsga anyagának is a részét képezik.)

A soros elnökséggel kapcsolatos feladatok kevésbé érintik a területi szinten dolgozó köztisztviselőket, így az EU-s ismeretek körbe eső képzések száma 2008. évben csekély volt, és döntően az ÖM ágazatot érintette.

4.1.2. Készség- és képességfejlesztő képzések

2008. évben viszonylag nagy számban nyílt lehetőség kompetenciafejlesztő képzések szervezésére (35 képzésben 243 fő vett részt). Népszerűek voltak a konfliktus- és stressz kezeléssel foglalkozó, a vezetői technikákat, ismereteket feldolgozó tréningek, valamint a kapcsolattartással, kommunikációval foglalkozó oktatások.

4.1.3. Szakmai továbbképzések

A továbbképzések túlnyomó többségét adó szakmai továbbképzések a lehető legkülönbözőbb (minden ágazat saját szakmai igényeihez igazodó) tartalmúak.

A szakmai oktatások állandó szükségszerűségét és egyben témáját az évente változó, feladatellátásunkkal összefüggő jogszabályváltozások indokolják.

Legtöbb az 1-2 napos továbbképzés, melyben valamely szűk szakterület kérdéseit dolgozzák fel.

A képzési tervből kimaradó képzési témákat belső értekezletek tartásával, esetmegbeszélésekkel pótolják az ágazatok.

Két ágazatban PM, MeH a belső speciális szakmai ismeretek továbbadására saját oktatási rendszer működik, mely saját képzési programokkal rendelkezik. Célkitűzés, hogy pótolja, kiegészítse, illetve a saját belső rendszerre adaptálja az iskolarendszerű oktatásban szerzett ismereteket.

A MeH ágazatban működő KSH iskola 2008-as képzési naptára több mint 40 programot tartalmazott, tematikájukat illetően statisztikai és egyéb szakmai, háttér ismeretek csoportosításban. Ezek közül országosan 25 került lebonyolításra, 39 tanfolyami

turnusban, 777 fő részvételével. Az oktatást ellenszolgáltatás nélkül, 69 fős hivatali gárda végezte, számonkérésre 18 tanfolyam esetében került sor.

2008. évben érintette az ágazatokat az új teljesítményértékelési rendszer bevezetésére való felkészülés, az ehhez kapcsolódó képzéssel mindenhol találkoztunk.

4.1.4. Nyelvi képzések

A nyelvi képzés tekintetében is a ROP 3.1.1. program hozott áttörést, bár a nagyobb részvétel itt is a 2008. előtti években volt mérhető.

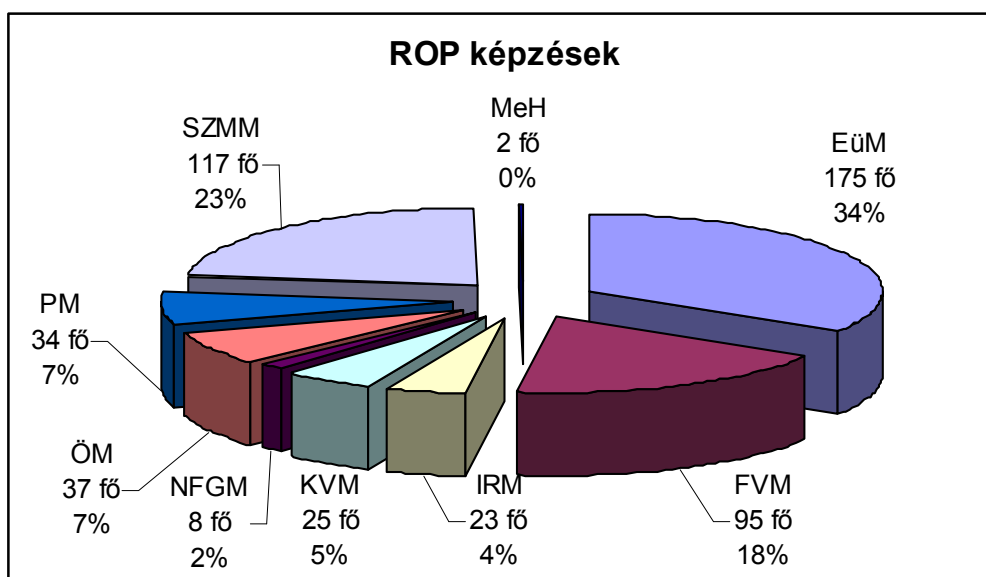
A programban a korszerű, olcsó, és a munkaidő-alapot kímélő e-learning módszert alkalmazták. A távoktatási módszer lehetőséget kínált arra, hogy egyéni tanulással, és az azt támogató tutori rendszerrel lehessen elsajátítani az ismereteket.

A résztvevők véleménye alapján azonban a nyelvi képzés esetében a hagyományos, tantermi oktatás eredményesebb.

E-learninges nyelvi képzésben 2008-ban az ÖM, SZMM, KVM, MeH ágazatok 12 köztisztviselője vett részt, hagyományos típusú nyelvoktatásra az FVM, és az SZMM ágazatban nyílt mód összesen 15 fő részére.

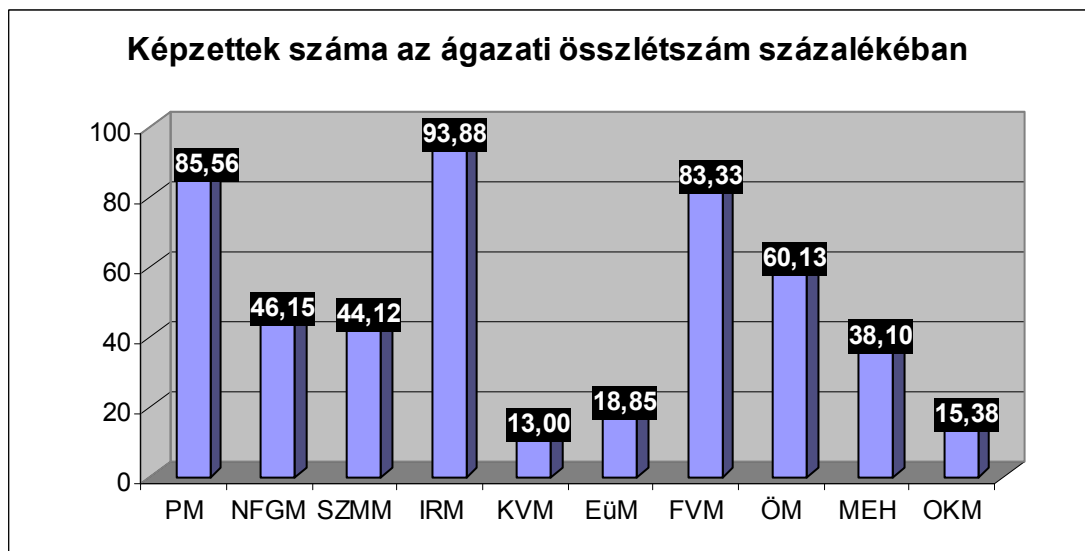
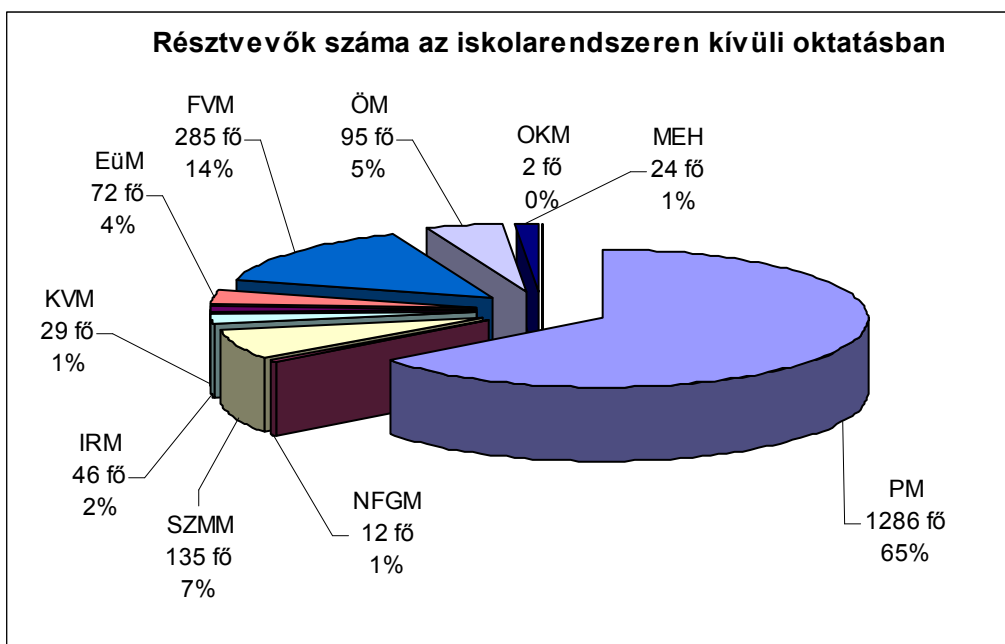
4.2. A ROP 3.1.1 program

2008 volt a ROP 3.1.1 program záró éve, az államigazgatási hivatal ebből a forrásból 2008. április 30-ig szervezhetett továbbképzéseket. Minden képzési típusban volt lehetőség oktatások tartására, amelyeken és a területi államigazgatási szervek jelentős létszámmal-vettek részt.

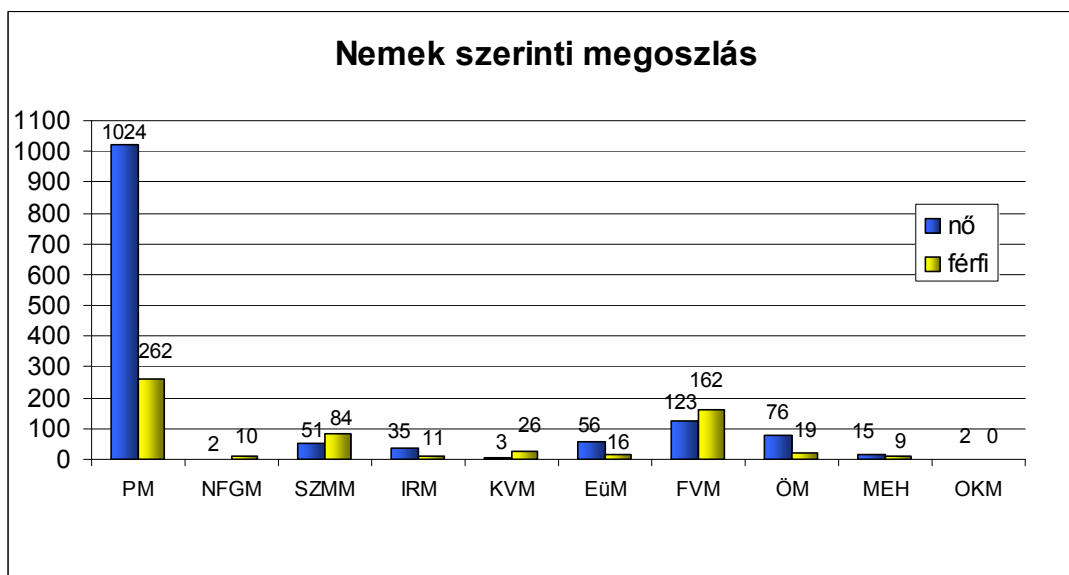
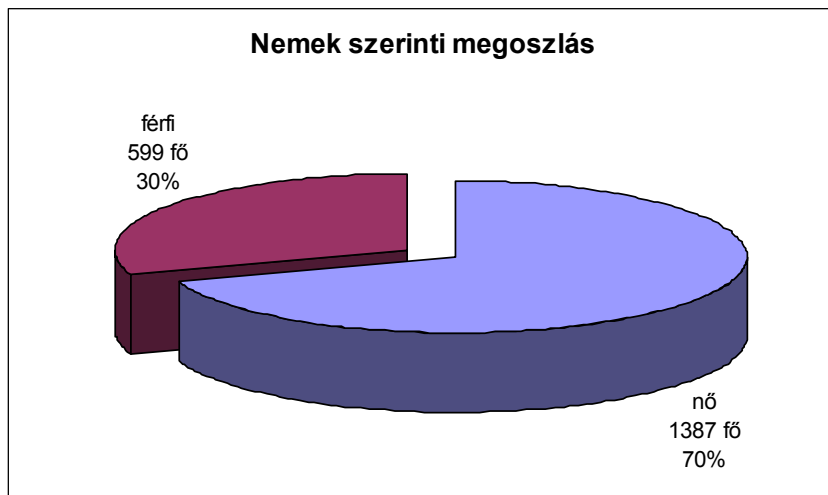

4.3. A képzéseken résztvevők összetétele

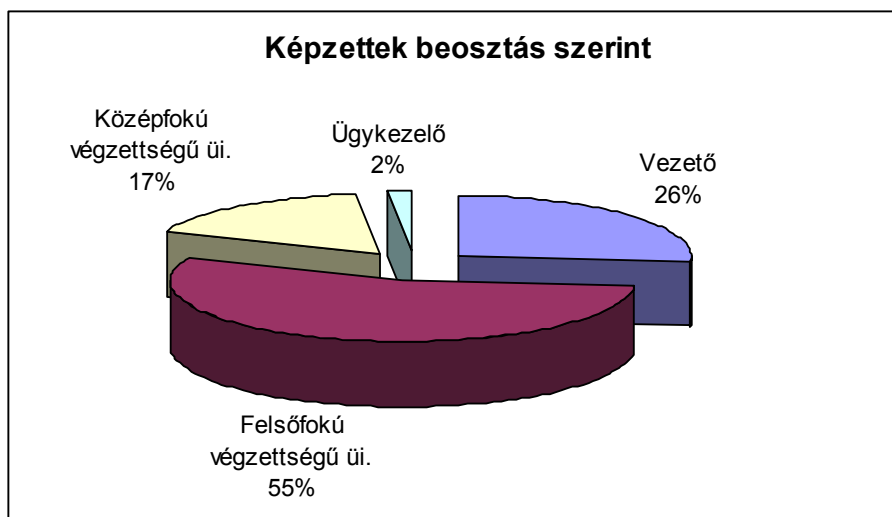
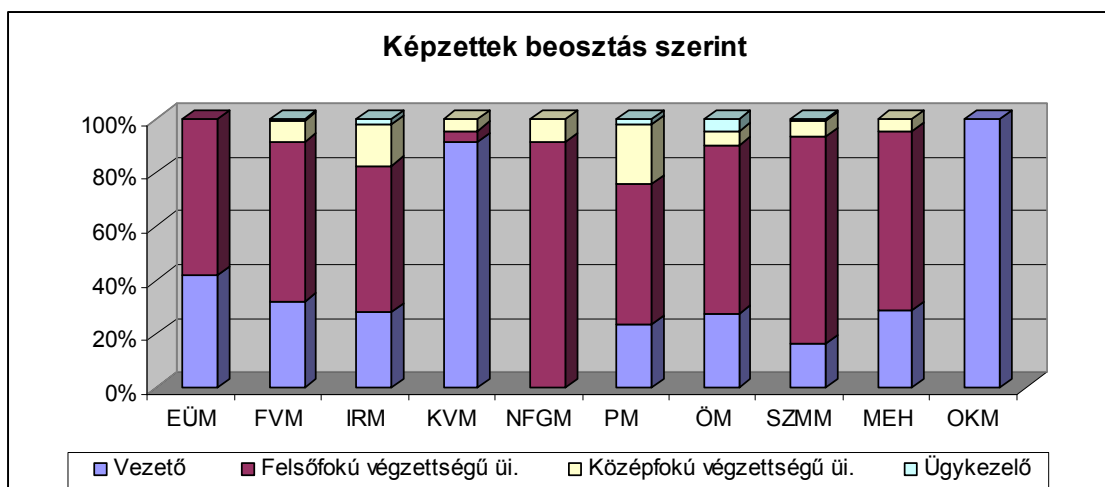
Figyelemreméltó, hogy három ágazatban (PM, IRM, FVM) 80% feletti a képzettek ágazati összlétszámhoz viszonyított aránya, további három ágazatban (NFGM, SZMM, ÖM) ez az érték 50 %-körüli.

A képzéseken résztvevők nemek szerinti megoszlása az összes résztvevő tekintetében megfelel a köztisztviselők összlétszámán belüli megoszlásnak. Az ágazatokat külön vizsgálva azonban más arányokat láthatunk, a PM ágazatban kb. ötszörös a női résztvevők száma, míg az SZMM, FVM ágazatban a férfi résztvevők száma meghaladja a másik nem képviselőinek létszámát.

A képzések résztvevői legnagyobb számban felsőfokú végzettségű ügyintézők (55%). A vezetők számával kiegészítve ez 81%, így a területi államigazgatási szervek részére tartott képzések tartalmának leginkább a felsőfokú végzettségűek igényeinek kell megfelelniük.

5. Kreditrendszer

A kormányhatározatban a képzési rendszer továbbfejlesztése kapcsán megjelenik egy új elvárás, a közigazgatási továbbképzési pontrendszer bevezetése.

Olyan szakmai javaslatot vár a kormányzat, mely a köztisztviselői törvény rendelkezéseire illeszkedve, megteremti a köztisztviselők előmeneteli rendszere és a továbbképzési rendszer egymásra épülését.

A megfogalmazott célkitűzés végrehajtására az IRM ágazatban a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatalnál találkozhattunk egy kezdeményezéssel, ahol a képzési rendszerben már 2006. január 1-je óta alkalmazzák a kreditrendszert.

A bevezetett belső tanulmányi pontrendszer célja a képzések, továbbképzések minőségbiztosítása, valamint a hivatali állomány továbbképzési rendszerében egységes

mérésre, elszámolásra és nyilvántartásra alkalmas mértékegység létrehozása, amely alapján mérhető a személyi állomány képzéseken, továbbképzéseken való részvétele.

Besorolási kategóriánként (ügyintéző I.; ügyintéző II; ügykezelő), és 3 éves intervallumra került meghatározásra a teljesítendő kreditek száma, amelyet a kötelező minősítésnél és a teljesítményértékelésnél is figyelembe kell venni a vezetőknek.

A féléves képzési terv tartalmazza a képzés kreditértékét, költségét.

Az aktuális kreditpontokat a Humánpolitikai Osztály munkatársa tartja nyilván, amelyet meghatározott időszakonként, rendszeresen a regionális igazgatóságok munkatársaival egyeztet. Ennek közzététele, ismertetése az osztályokon belül történik.

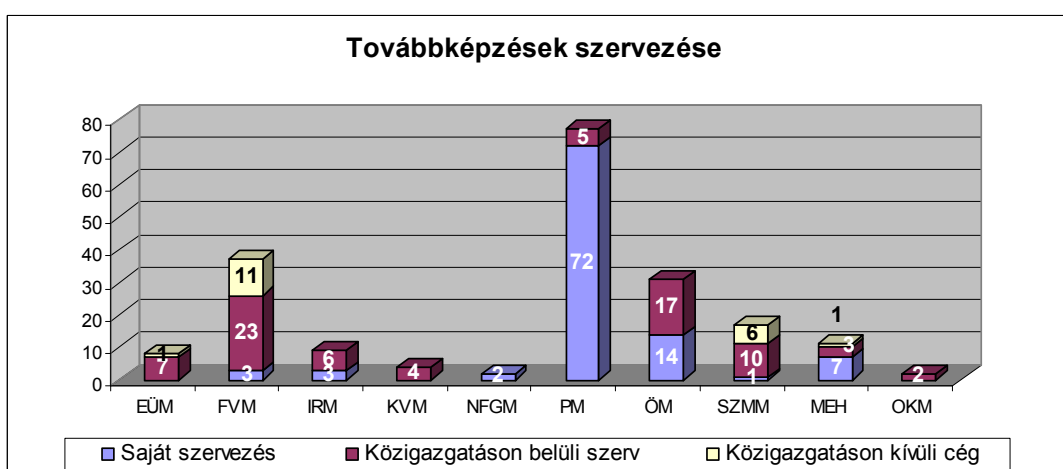
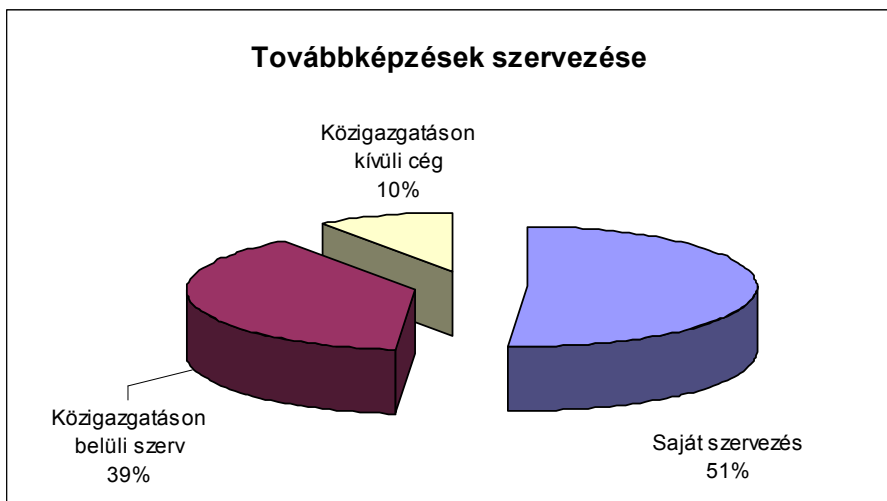
A kreditrendszer bevezetése óta a saját erőből történő iskolarendszerű képzések is nagy népszerűségnek örvendenek, főleg a felsőfokú végzettség megszerzése a cél.

Az érintettek a képzési rendszer egyetlen hibájaként – ha egyáltalán lehet ebben az esetben hibáról beszélni –, az ügykezelők képzésének rendszerességét említik, amely komoly fejtörést okoz a vezetésnek. Az ügykezelői feladatokat ellátó munkatársak munkaköri feladatai egy szűk sávon mozognak, amely a Ktv. által meghatározott kötelező alapképzettségen, valamint bizonyos szintű informatikai képzettségen túl egyéb, magasabb szintű képzettséget nem, inkább precizitást, pontosságot igényel. Számukra a kötelezően előírt kredit megszerzése komoly erőfeszítést jelent.

6. Képzések szervezése

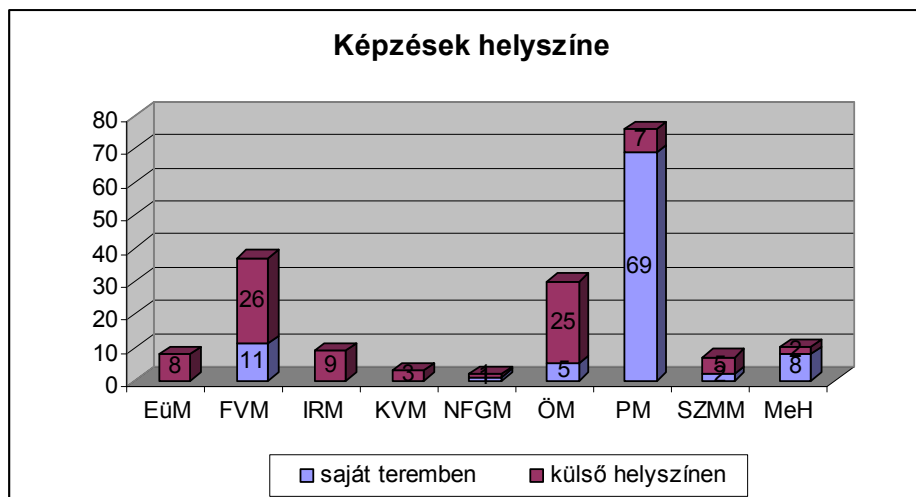
Az oktatások 90%-át közigazgatási szervek szervezik, 51% a szervek saját szervezésű képzésének aránya. A közigazgatáson kívüli cégek által szervezett továbbképzések jellemzően valamely államilag elismert szakképzettség megszerzésére irányultak (mérlegképes könyvelő, közbeszerzési referens, pénzügyi- számviteli ügyintéző).

Ezenkívül e cégek a kompetenciafejlesztő képzések lebonyolításában, valamint a nyelvi oktatásban működtek közre. E képzések túlnyomórészt uniós forrásból, központi finanszírozott oktatások voltak.

A képzések lebonyolítása összességében fele-fele arányban történik külső, illetve belső helyszínen. Az ágazatokat külön vizsgálva azonban itt is árnyaltabb a kép. Négy ágazat esetében minden képzés külső helyszínen történt (EüM, IRM, KVM, NFGM).

7. Képzések értékelése

A hallgatók elégedettségének mérése a képzéseken kérdőívekkel, személyes visszajelzéssel történik. Ezek alapján 2008-ban a résztvevők hasznosnak találták azokat a képzéseket, amelyeken részt vettek, a képzések minőségével kapcsolatos panasz nem merült fel. A résztvevők általában a képzések folytatását kérik.

Az oktatások alapvető célja a tanult munkavégzés során történő hasznosítása, a munka minőségének javítása. Ez azonban nehezen mérhető közvetlen mutatókkal. A képzések hatékonyságát a köztisztviselők mindennapi munkateljesítményén érzékelik a vezetők: új problémák felszínre kerülése esetén gyorsabb, pontosabb a reakció. Az ügyfelek is adnak visszajelzéseket, elégedettségüket fejezik ki, ha szakszerűbb, gyors munkavégzéssel találkoznak.

8. Összegzés

A felmérés adataiból kitűnik, hogy **minden ágazat fontosnak tartja** a köztisztviselői képzését, azok szakmai tudásának folyamatos fejlesztését.

A képzések **tervezésében** és végrehajtásában azonban minden ágazat más-más gyakorlatot követ, ezért területi szinten csak nagyon kismértékben lehet összehangolni e tevékenységet.

Az **iskolarendszerű továbbképzések** a szakmai fejlesztést szolgálják, szinte kizárólag szakirányú képzésben vesznek részt a köztisztviselők.

A **nem iskolarendszerű** továbbképzések hangsúlya is minden ágazatban a szakmai témájú oktatásokon van, ezek ágazatonként olyan eltérő igényeket fednek le, melyek ágazatspecifikusságuk miatt nagymértékben leszűkítik az ágazatközi együttműködés lehetőségeit.

Kivételt ez alól az általános, mindenkit egyaránt érintő témákat feldolgozó képzések jelentenek (legutoljára: Ket., teljesítményértékelés képzések). További, minden ágazatban azonosan jelentkező szakterületeken pl. a humánpolitika, ügyiratkezelés, informatika lehetséges, sőt kívánatos lenne a területi szintű együttműködés. E területeken jellemzően szervenként kevés köztisztviselőt foglalkoztatnak, így képzésszervezési szempontból nehezen kezelhető célcsoportot alkotnak, egy-egy képzésre csak több szerv összefogásával biztosítható a minimális csoportlétszám. A területi összehangolást azonban – a már ismertetett módon - a képzés-tervezési, és finanszírozási rendszer struktúrája hátráltatja.

Szabad együttműködés csak a szervek saját forrásainak felhasználásával lehetséges – természetesen ez is már a tervezési folyamat során megvalósuló igény-egyeztetéssel, vagy utólag a tervekészítő szervekkel történt írásos egyeztetést követően – ezt az utat viszont a rendkívül szűk anyagi lehetőségek korlátozzák.

Egy megoldási mód lehetne, ha a képzési rendszerben elkülönülnének az ágazatspecifikus képzések, és az általános képzések, és ennek megfelelően a felhasználható központi költségvetési forrás is. Míg az ágazatspecifikus képzéseknél az ágazat önállóan tervezne, addig az általános képzések esetében nem ágazati, hanem területi alapon történhetne a tervezés, aminek a végeredményeképp kialakuló összesített tervet továbbra is a Közigazgatási Továbbképzési Kollégium javaslatára a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter hagyhatná jóvá.

További probléma a képzési tevékenység területén a **munkaidőalap** kérdése. A munkáltatóknak két egymással ellentétes elvárásnak kell megfelelniük, biztosítani kell egyrészt a magas szintű szakmaiságot, másrészt az ügyintézési határidők megtartását is. Ez a feladat a kevés számú, leterhelt ügyintéző esetében nem könnyű.

A köztisztviselői oldal számára is gondot okoz ez a helyzet, ők szívesen vesznek részt olyan továbbképzéseken, ahol a munka során közvetlenül hasznosítható, gyakorlatorientált tudásanyagot kapnak. Mivel a munkáltató ilyenkor is elvárja a határidők betartását, esetenként ez azzal jár, hogy a képzés miatt kiesett munkaidőt túlmunkával kell pótolniuk.

E dilemma feloldására lehet alkalmas a képzési pontrendszer bevezetése, ami világos, egyértelmű követelményeket támaszt mind a munkáltatóval, mind a munkavállalóval szemben.